

Jean Webster

Kedves
Ellenségem!

Jean Webster
Kedves Ellenségem!
regény

Borbás Mária fordítása

Könyvmolyképző Kiadó
Szeged, 2007

Drága Judy!

„Bástyafok”, Worcester,
Massachusetts, december 27.

Megkaptam leveledet. Kétszer is elolvastam; és egyre jobban ámulok. Jól értettem volna? Karácsonyi ajándéku azt kaptad Jervistól, hogy mintaintézté alakíthatod a John Grier Otthont, és engem szemeltél ki rá, hogy elverjem a pénzeteket? Engem?... Én, Sallie McBride mint egy árvaház igazgatója?... Szegény drágáim, elhagyott a józan eszetek, netán az ópium rabjai lettetek, s most két elborult elme hagymázás képzelgésével van dolgom? Pontosan annyira vagyok alkalmas arra, hogy gondját viseljem száz gyerekeknek, mint amennyire egy állatkert igazgatására.

Csalétekül pedig felajánlotok nekem egy érdekes skót orvost! Drága Judy és nem kevésbé drága Jervis - átlátok rajtatok! Pontosan tudom - elvégre vannak tapasztalataim -, hogyan is zajlott le ama tanácskozás Pendletonéknál, a kandalló előtt.

„Hát nem véték, hogy Sallie nem vitte többre, amióta elvégezte a főiskolát? Igazán valami hasznosabbat is tehetne, mint hogy Worcester kisstílv társasági életére fecsérli az idejét! No meg aztán (mondja Jervis) egyre jobban érdeklődik

aziránt a semmirekellő Hallock fiú iránt, aki túlságosan is jóképű, vonzó és szeszélyes – sosem állhattam a politikusokat. Keressünk valami elmélyülést igénylő, színvonalas elfoglaltságot Sallie-nek, ami elvonja a figyelmét, amíg el nem múlik a veszedelem. Hurrá! Megvan! Tegyük Sallie-t a John Grier Otthon élére!”

Annyira tisztán hallom, amit Jervis mond, mintha magam is ott volnék. Legutóbbi látogatásom során ugyanis ő meg én roppant komoly társalgást folytattunk a következő témákról:

1. házasság,
2. bizonyos politikusok sekélyes eszményei,
3. a társaságbeli nők léha, felületes élete.

Légy szíves, mondd el beláthatatlan erkölcsi magaslaton trónoló férjednek, hogy szavait alaposan megszívletem: hetenként egyszer verseket olvasgatok az Alkoholelvonó Intézet nőbetegeivel. Az életem nem annyira céltalan, mint gondolnátok.

Hadd nyugtassalak meg továbbá, hogy a politikus részéről nem fenyeget közvetlen veszedelem; egyébként is a szóban forgó politikus végtelenül kellemetes férfiú, még ha a vámtarifákról, a személyi jövedelemadóról, valamint a szakszervezeti mozgalomról vallott nézetei némileg eltérnek is Jervis véleményétől. Nagyon aranyosak vagytok, hogy életemet fel akarjátok áldozni a közjő oltárán, de ne tévesszétek szem elől az árvaház szempontjait sem. Hát egy szemernyi szánalom sem él bennetek a szegény kis árvák iránt? Ha bennetek nem is, énbennem annál inkább, következősképp tisztelettel visszautasítom a felkínált állást.

Viszont annál nagyobb örömmel fogadom el meghívásokat New Yorkba, bár meg kell vallanom, nem lelkesít különösebben az általatok tervbe vett mulatságok kilátása.

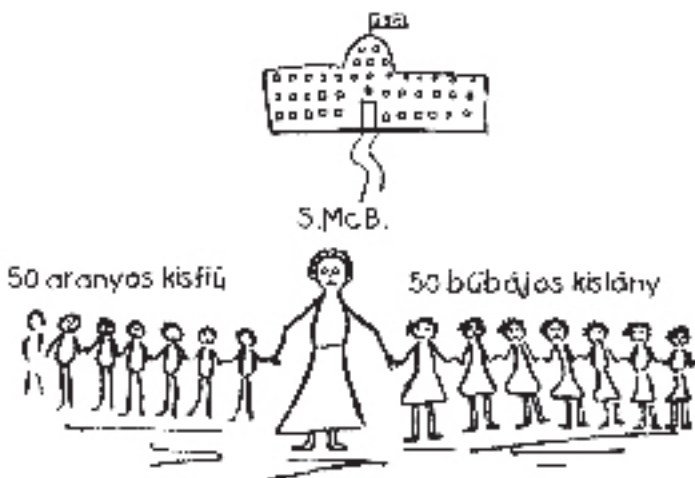
A New York-i árvaház és a lelenckórház helyett szíveskedjétek beiktatni néhány színházi estét, operaelőadást, vacsorát, ilyesmit. Két új estélyi ruhám van, valamint egy aranyhímzésű kék köpenyem, fehér szőrmegallérral.

Már rohanok is csomagolni; úgyhogy jó lesz, ha minél hamarabb megtáviratozzátok: szerény személyemet akarjátok-e vendégül látni, avagy csupán Mrs. Lippett utódját.

A régi szeretettel, léha
(és ebben a tulajdonságában
megátalkodott) barátnőtök
Sallie McBride

Ui. Meghívásokat nem is érkezhettek volna jobbkor. Egy Gordon Hallock nevű, elbűvölő, fiatal politikus New York-ba készül a jövő héten. Ha közelebről megismeritek, bizonyára megkedvelitek ti is.

Ui. 2. Sallie délutáni sétája (ahogy Judy elképzeli):

Hadd kérdezzem meg még egyszer: mind a ketten megboldultatok?

Tegnap este tizenegykor, hóviharban, befutottunk: Szingapúr, Jane meg én. Úgy látszik, árvaház-igazgatónők általában nem hordanak magukkal komornát és pekingi palotapincsit. Az éjjeliőr és a házvezetőnő volt fent a fogadásunkra, és teljesen elvesztették a fejüket. Szingapúrhoz még csak hasonlót sem láttak soha, és szentül hitték, hogy farkast akarok a báránycsapatok közé csempészni. Nagy sokára sikerült meggyőznöm őket Szingapúr kutyasága felől, minekutána az éjjeliőr szemügyre vette kutyám fekete nyelvét, és megeresztett egy szellemességet. Megkérdezte, vajon fekete szederrel etetem-e a kutyát.

Nagy nehezen sikerült elszállásolni családomat. Szegény Szingapúr akárhogy nyüszített, elvonszolták egy vadidegen fűszárba, és ledobtak neki egy darab ponyvát. Jane sem járt sokkal különbül. Az épületben egyetlen fölösleges fekvőhely akadt: egy másfél méteres gyerekágy a betegszobában. Mint tudod, Jane kis híján száznyolcvan centi. Valahogy begyömöszöltük, és szegény körülbelül olyan helyzetben töltötte az éjszakát, mint egy összecukott zsebke. Ma egész nap sántikál; körülbelül olyan, mint egy elnyomorított S betű, és kendőzetlenül ország-világ elé tárja véleményét léha úrnőjének legújabb kalandjáról, továbbá szebb napok után áhítozik, amikor végre észhez térünk, és repülünk haza, Worcesterbe, a családi tűzhelyhez.

Tudom, Jane lesz az oka, ha nem sikerül megkedveltetnem magamat a testület tagjaival. A világ legostobább ötlete volt, hogy magammal hozzam – de hát ismered a családomat. Lépésről lépésre leküzdöttem az ellenállásukat, Jane dolgában azonban megmakacsolták magukat. Ha magammal hozom, és ő gondoskodik róla, hogy tisztességesen

táplálkozzam, és ne maradjak fent hajnalig, akkor elengednek - persze csak átmenetileg. Ha azonban nem vagyok hajlandó magammal hozni - Uramisten! tán azt is megtiltották volna, hogy még egyszer az életben átlépjem a „Bástyafok” küszöbét! Hát itt volnánk - de alighanem egyikünket sem látnak valami szívesen.

Ma reggel hatkor a gongütés ébresztett. Egy darabig feküdtem az ágyban, és hallgattam, micsoda lármát csap huszonöt kislány a mosdóban, a fejem fölött. Úgy veszem észre, nem fürdenek, csak az arcukat mossák meg, de körülbelül olyan fröcskölést művelnek, mint huszonöt kölyökkutya a pocsolójában. Felkeltem, felöltöztem, felfedezőútra indultam. Mennyi eszed volt, amikor nem engedted, hogy mielőtt igent mondanék, idejőjjek, és szemügyre vegyem az intézetet!

Az az idő látszott a legalkalmasabbnak a bemutatkozásra, amikor kis gyámoltjaim reggeliznek; megkerestem hát az ebédlőt. Rémség hátán rémség - azok a csupasz, sötét falak, a viaszosvászonnal leterített asztalok, a bádögbög-rék és -tányérok, a deszkapadok, díszítésül pedig a kézzel pingált szöveg: „Az Úr táplál titeket”! A „pártfogó”, akinek ez az utóbbi ecsetvonás köszönhető, alighanem fanyar humorú teremtmény.

Komolyra fordítva a szót: el sem tudtam képzelni, hogy létezhet a világon ilyen makulátlanul csúf hely. És amikor megláttam azt a sorban ülő, rengeteg sápadt, közönyös, kék egyenruhás gyereket, egy csapásra felfogtam az egész vállalkozás szörnyűségét, és úgy éreztem magamat, mint akit fejbe kőlintottak. Azt hittem, menten összeesem. Elérhetetlennek tűnik, hogy egyetlen személy derítsen napfényt száz arcra, mikor pedig mindegyiküknek külön-külön egy édesanyára volna szüksége!

Nagy könnyelműen belevágtam ebbe a dologba, részben, mert engedtem a rábeszéléseknek, de legfőképpen azért – ha őszinte akarok lenni önmagamhoz –, mert az az alávaló Gordon Hallock fergeteges hahotában tört ki a gondolatra, hogy én képes volnék eligazgatni egy árvaházat! Ahányan csak vagytok, egyszerűen elkábítottatok. Aztán persze, mindenfélét összeolvastam a tárgyról, és sorra látogattam tizenhét intézetet, és a végén valósággal tűzbe jöttem, és elhatároztam, hogy a gyakorlatban valósítom meg az árvákkal kapcsolatos elképzeléseimet. Most meg itt állok, és magam vagyok a legjobban elképedve, hogy hogyan is kerültem ide. Irdatlan vállalkozás! Száz emberi lény jövője és boldogsága függ tőlem, nem is beszélve az ő három-négyszáz leendő gyerekeikről, ezernyi unokájukról. A szám mértani haladványszerűen növekszik. Szörnyű! Ki vagyok én, hogy erre vállalkozzam? Az Isten szerelmére, keressetek másik igazgatót!

Kész a vacsora, mondja Jane. Minekutána két intézeti étkezésben már volt részem, nem lelkesít különösebben a harmadik gondolata.

Később

A testület vagdalt birkahúst kapott spenóttal, utána pedig tápiókapudingot. Arra gondolni se szeretek, hogy a gyerekek mit ehettek.

Ahogy már említettem, elképzelésem szerint a reggeli-nél tartottam meg bemutató beszédemet. Ebben hozszozan ecseteltem azokat a mesés változásokat, amelyekre Mr. Jervis Pendletonnak, a felügyelőbizottság elnökének, no és természetesen Mrs. Pendletonnak, valamennyi kisfiú és kislány aranyos „Judy néni”-jének jóvoltából a John Grier Otthonban majd sor kerül.

Ne haragudjatok, hogy ilyen kiemelt szerepet juttattam a Pendleton családnak. Politikai okom volt rá. Mint-hogy az intézet valamennyi dolgozója jelen volt, úgy éreztem, itt a jó alkalom kellőképpen hangsúlyozni azt a tényt, hogy a kétségbeejtő újítások egyenesen a parancsnokságról származnak, nem az én túlfűtött agyam lázas termékei.

A gyerekek kezében megállt a kanál, és csak bámultak. Feltűnő színű hajam és felháborítóan pisze orrom szokatlan tartozékai egy igazgatónőnek. Kollégáim sem titkolták, hogy túlságosan fiatalnak és tapasztalatlannak tartanak ehhez a felelős álláshoz. Még nem találkoztam Jervis csudálatos skót orvosával, de ugyancsak csudálatos legyen, ha kárpótolni akar a többiekért, kivált az óvónőért. Snaith kisasszonnyal már a kezdet kezdetén összeütközésbe kerültem a friss levegő tárgyában; én azonban eltökéltem, hogy megszabadulok ettől az irtózatosságtól, ha jég-szoborrá fagyasztom is valamennyi gyereket.

Szikrázóan napsütéses, havas délután lévén, elrendeltem, hogy a játszósobának nevezett odút csukják be, és a gyerekeket vigyék ki a szabadba.

- Kikerget minket - hallottam, amint egy kisleány morog, miközben nagy keservesen belebújik két számmal kisebb kabátjába.

Csak álldogáltak az udvaron, fázósan, orrukig húzták a kabátot, és türelmesen várták, mikor mehetnek már be. Nem szaladgáltak, nem kiabáltak, nem lökdösődtek, nem is hólabdáztak! Gondold csak el - ezek a gyerekek nem tudnak játszani!

Még később

Máris belefogtam az élvezetes munkába, hogy elverjem a pénzeteket. Ma délután vettem tizenegy forró vizes palackot (a falubeli vegyesbolt teljes készletét), valamint néhány gyapjútakarót és paplant. És szélesre tártam az ablakot a kicsik hálótermében. Szegény kis totyogósoknak merőben új élményben lesz részük: lélegezhetnek éjszaka!

Milliónyi zsörtölődni valóm volna, de fél tizenegy, és Jane ellentmondást nem tűrő hangon kijelentette, hogy ágyban a helyem.

Szeretettel, parancsnoki posztján
Sallie McBride

Ui. Lefekvés előtt végigcsontam a folyosón, hogy megnézzem, rendben van-e minden, és mit gondoltok, mit találtam? Snaith kisasszony halkán csukogatta az ablakot a kicsik hálótermében! Amint megfelelő állást találok ennek a nőnek egy öregek otthonában, elbocsátom.

Jane kiveszi a tollat a kezemből.

Jó éjszakát!

Drága Judy!

John Grier Otthon, február 20.

Dr. Robin MacRae ma délután bemutatkozó látogatást tett az új igazgatónőnél. Ha legközelebb New Yorkba megy, légy szíves hívd meg vacsorára, és győződj meg magad, mire vetemedett a férjed. Jervis durván elferdítette a tényeket, amikor azzal kecsgetett, állásom fénypontja lesz, hogy mindennapos kapcsolatban lehetek egy ilyen jól képzett, zseniális, tudós és elbűvölő férfiúval, mint dr. MacRae.

A doktor úr magas és vézna, kese haja van és hideg, szürke szeme. A társaságomban töltött egy óra során (amikor én csak úgy sziporkáztam!) a mosolynak még a leghalványabb árnyéka sem világította meg keskenyre zárt, szigorú száját. Elnézést: tud az árnyék világítani? Na mindegy; de tényleg: mi baja ennek az embernek? Elkövetett szörnyű bűneiért mardossa a lelkiismeret, avagy a hallgatóság egyszerűen veleszületett skót tulajdonság? Körülbelül annyira szívderítő a társasága, mint egy gránit sírkőé.

Mellesleg a doktor úr sem talált engem rokonszenvebbnek, mint én őt. Szerinte felületes vagyok, szeszélyes és merőben alkalmatlan erre a bizalmi állásra. Akármibe fogadnék, hogy Jervis már kapott is tőle egy levelet, amelyben követeli, hogy bocsássatok el.

Társalgás terén sem mentünk sokra egymással. Ő átfofó bölcséleti előadásban ecsetelte, mennyire ártalmas az elhagyott gyermekek intézeti elhelyezése, én pedig a magam felületes módján a kislányaink között uralkodó előnytelen hajviseletet kritizáltam.

Igazam bizonyítására behívtam az én saját külön kis küldöncömet, Sadie Kate-et. A haját olyan szorosan feszítik hátra, mintha fésű helyett csavarkulcsot használnának, és hátul két drótszerű farkincába fonják. Hát igen, ezen sürgősen változtatni kell. Dr. Robin MacRae azonban fikarcnyit sem törődik azzal, hogy milyen a hajuk – őt a gyerekek gyomra érdekli. Összekülönböztünk a vörös alsószoknya kérdésében is. Minden kislánynak aláássa az önbizalmát, ha vörös flanel alsószoknyája jó ujjnyira kilóg a kék kocás kartonruha alól. Orvosunk azonban csökönyösen kitart amellett, hogy a vörös alsószoknya derűs, meleg és jól mosható. Már látom, hogy az új igazgató nemigen számíthat békés uralomra.

Orvosunkkal kapcsolatban mindössze egyetlen a megnyugtató: ő is új ember, akárcsak jómagam, tehát nem oktathat ki az intézet hagyományairól. Nem hiszem, hogy a régi orvossal képes lettem volna együttműködni, hisz ténykedésének hátrahagyott tanújelei alapján nagyjából annyit konyított a csecsemőkhöz, mint egy lódoktor.

Az intézeti illemszabályokat viszont valamennyi dolgozó egyesült erővel igyekszik a fejembe verni. A szakácsnő például ma reggel ellentmondást nem tűrő hangon közölte, hogy szerdánként a John Grier Otthon kukoricakását vacsorázik.

Remélem, éjt nappallá téve keresitek az új igazgatót?! Itt maradok, amíg meg nem érkezik, de találjátok meg sürgősen.

Szeretettel,
elhatározásában megingathatatlan barátnőtök
Sallie McBride

Kedves Gordon!

John Grier Otthon
igazgatói iroda, február 21.

Meg vagy még sértve, amiért nem fogadtam meg a tanácsodat? Hát nem tudod, hogy egy vörös hajú, ír származású nőszemély, némi skót beütéssel, nem megfogad, csak elfogad, és akkor is csak gyengéd figyelmeztetést? Ha nem kötöd olyan ádázul az ebet a karóhoz, szép szelíden hallgattam volna rád, és most meg volnék mentve. Így pedig, mi tagadás, öt napja bánkódom, hogy összevesztünk. Neked volt igazad, nem nekem, és mint láthatod, tisztességesen beismerem. Ha valaha is kiszabadulok ebből a kutyaszorítóból, a jövőben mindig (vagy legalábbis majdnem mindig) hallgatni fogok rád. Volt már nő a világon, aki ennél alázatosabban szánta-bánta volna bűneit?

A romantikus dicsfény, amellyel Judy ezt az árvaházat övezi, csak az ő költői képzeletében létezik. *Rettenetes* ez a hely. Szó el nem mondhatja, mennyire sivár és ronda és rossz szagú: hosszú folyosók, csupasz falak; kék egyenruhás, tész-taképu kis bentlakók, akik még csak nem is emlékeztetnek embergyerekre. És az az irtózatosságot intézetes bűz! Felsúrolt, vi-zes padló és szellőzetlen helyiségek szaga elegyedik a száz személy részére fővő étel szüntelenül gomolygó gőzével.

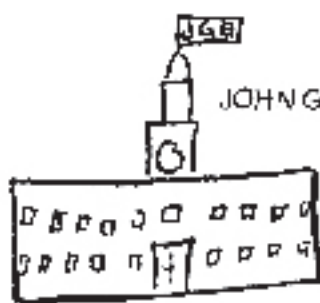
Nemcsak az árvaházat kell átalakítani, de minden egyes gyereket is, márpedig ez olyan gigászi feladat, amelyre egy Sallie McBride-forma, önző, kényelmes és lusta személynek nem lett volna szabad vállalkoznia. Abban a pillanatban le-mondok, amint Judy megfelelő utódot talál a helyemre, de at-tól tartok, erre egyhamar aligha kerül sor. Judy elutazott délre, engem meg itt hagyott a pácban; és persze az ő árvaházából azok után, hogy elköteleztem magam, mégsem mehetek el csak úgy. Pedig biztosíthatlak, állandóan gyötör a honvágy.

Írj egy szívderítő levelet, nagyon kérlek, és küldj egy szál virágot, hogy felvidítsa nappali szobámat. Berendezés-sel együtt örököltem Mrs. Lippett-től. A tapéta vörösbarna, a bútorok kárpitozása acélkék plüss, az asztal aranyozott. A szőnyeg uralkodó színe: zöld. Ha küldenél néhány szál piros rózsát, teljes lenne a színekép.

Igazán nagyon undok voltam az este, de szolgáljon elég-tételül, hogy megbántam.

Töredelmes üdvözlettel
Sallie McBride

Ui. Kár volt morognod a skót orvos miatt. Az az ember maga a megtestesült savanyúság, pontosan az, amit a „skót” szóval szokás jelölni. Első látásra megutáltuk egy-mást. Kellemes lesz együtt dolgozni!

Vörös
haj

„Ó, jaj! Ó, szörnyű nap!
Mily bánat szállt idef!
Bár lehetnék szabad!
Elfutnék messzire!”

Energikus és költséges üzeneted megérkezett. Tudom, hogy felvet a pénz, de azért még nem kell ilyen könnyelműen elfecsérelni. Ha annyira rád jön a beszélhetnék, hogy csak egy százszavas távirattal lehet levezetni (mert különben szétrobbansz), legalább küldj éjszakai levéltáviratot, az olcsóbb. Ha neked nem kell a pénz, az árváimnál mindig van helye.

Azonkívül, tisztelt uram, legyen oly kegyes elővenni a józan eszt! Hát hogyan hagyhatnám itt egyik percről a másikra az árvaházat, ahogy javasolod? Nem volna tisztességes eljárás Judyval és Jervisszel. Ne haragudj, ha mondom: de sokkal régebben a barátaim, mint te, és eszemben sincs lehetetlen helyzetbe hozni őket. Jó, mondjuk, azért jöttem ide, mert kalandra vágytam, de most már végig is kell csinálnom, amire vállalkoztam. Te se szeretnéd, ha olyan fajta volnék, aki megfutamodik. Persze ez nem jelenti azt, hogy életem végéig bezárkózom ide. Az első adandó alkalommal leköszönök, de mondhatom, igazán büszke vagyok, hogy Pendletonék hajlandóak voltak rám bízni egy ilyen felelőségteljes állást. Önnek, tisztelt uram, fogalma sincs arról, mennyi gyakorlati érzék szorult belém, és hogy minden látszat ellenére igenis van józan eszem! Ha apait-anyait beleadok, igazán én leszek a legpompásabb igazgató, akiről száztizenegy árva csak álmodhat.

Vicces, azt mondod? Pedig szerintem így igaz. Judy és Jervis is tudja, ezért hívtak ide. És mivel ennyire bíznak bennem, hát nem tehetem meg velük, hogy fogom magam, és csak úgy ukmukfukk távozom, ahogy szeretnéd. És ameddig itt vagyok, pontosan annyit fogok végezni, amennyi egy ember huszonnég órájába belefér. Utódom úgy ve-

szi majd át az intézetet, hogy addigra megadtam a kezdő lökést a helyes irányba.

De azért leszel szíves nem elfeledkezni rólam, abban a biztos tudatban, hogy rengeteg elfoglaltságom közepette úgysem jut időm honvágyra. Mert igenis jut. Úgy ébredek reggelente, hogy kábán bámulom Mrs. Lippett tapétáját, és azt hiszem, hogy ez az egész csak rémálom, és igazában nem is vagyok itt. Mi ütött belém, hogy hátat fordítottam szép, derűs otthonomnak, és az én jó kis életemnek? Gyakran magam is igazat adok neked, hogy kételkedsz a józan eszemben.

No de, ha szabad kérdezni, miért kell az egészből ekkora ügyet csinálni? Úgyse nagyon találkozánk. Worcester sincs közelebb Washingtonhoz, mint a John Grier Otthon. Azonkívül hadd tegyem hozzá, vigasztalásodra, hogy itt közel-távol nem akad egyetlen férfi, aki csodálná a vörös haját, Worcester viszont szinte hemzseg az ilyenektől. Ezért tehát, ó, minden férfiak legzsémbesebbike, enyhüljön meg a te haragod. Hidd el, nem azért jöttem ide, hogy bosszantsalak. Kalandra vágytam, és Isten az atyám: meg is kaptam, tetézve.

Kérlek, nagyon kérlek, írd minél hamarabb, és vidítsd fel
bűnbánó Sallie-det

Drága Judy!

John Grier Otthon, február 24.

Kérlek, mondd meg Jervisnek, hogy nem szokásom elharmarkodottan ítélni. Aranyos, derűs, naiv természetem van, és mindenkit szeretek. Kivéve, akit nem. De ezt a skót orvost nincs ember, aki szeretni bírná. *Sohasem* mosolyog.

Ma délután megint meglátogatott. Hellyel kínáltam Mrs. Lippett egyik acélkék foteljében, aztán letelepedtem

vele szemközt, hogy élvezzem a szín-szimfóniát. Durva szövésű, mustárszínű öltöny volt rajta, egy csipetnyi zölddel és némi sárgával meghintve - a bánatos skót lópvidéket élénkíteni hivatott „hangakeverék”. Lila zokni és ametiszt fejű túvel ékesített, vörös nyakkendő egészíti ki öltözékét. Már látom, hogy csodadoktorotok aligha lesz nagy segítségemre az intézet esztétikai színvonalának emelésében.

Negyedórás látogatása során tömören körvonalazta, milyen változásokat vár el az intézetben. Még hogy ő! Ha szabad érdeklődnöm, mégis mi az igazgató kötelessége? Pusztá báb, aki a háziorvostól kapja a parancsokat?

A McBride és a MacRae klán kiásta a csatabárdot!

Felháborodott üdvözlettel

Sallie

Kedves MacRae doktor!

*John Grier Otthon,
Hétfő*

Ezt a levelet Sadie Kate-tel küldöm, mert telefonon lehetetlen magát elérni. Az a személy, aki Mrs. McGvrrrrrk néven jelentkezik, és a mondat közepén lecsapja a kagylót, a házvezetőnője? El nem tudom képzelni, hogy bírják betegséggel a betegei, ha máskor is ő veszi fel a telefont?

Mivel megbeszélésünk ellenére ma délelőtt nem jött el, a festők viszont igen, kénytelen voltam magam kiválasztani a derűs kukoricasárga színt a maga új rendelőjének a falához. Remélem, a kukoricasárga minden egészségügyi követelménynek megfelel.

Azonkívül ha van egy szabad perce délután, legyen szíves átfurikázni Brice doktorhoz a Water Streetre, és megszemlélni azt a fogorvosi széket és felszerelést, amit fél áron megkaphatnánk. Ha Brice doktor mesterségének

valamennyi kellemetes kelléke itt lenne - a maga rendelőjének egyik zugában -, lényegesen egyszerűbben végezhetne száztizenegy újdonsült betegével, minthogyha egyenként kell őket átszállítanunk a Water Streetre. Nem gondolja, hogy ez célszerű ötlet? Az éjszaka kellős közepén jutott az eszembe, mivel azonban eddig valahogy még sose vásároltam fogorvosi széket, nagyra értékelném szakszerű tanácsát.

Üdvözlettel
S. McBride

Drága Judy!

John Grier Otthon, március 1.

Az isten szerelmére, ne küldözgess már táviratokat! Tudom én jól, hogy értesülni akarsz mindenről, ami itt történik, és szívesen írnék napi beszámolót, de becsületszavamra nincs egy perc időm. Úgy elfáradok estére, hogy ha Jane nem tartana olyan szigorúan, ruhástul feküdnék le.

Majd ha már belerázódtunk egy kissé, és nyugodt lehetek afelől, hogy a beosztottjaim megbízhatóan végzik a munkájukat, én leszek a legeslegrendszeresebb leveleződ.

Öt napja, hogy írtam, ugye? Hát azóta történt egy s más. MacRae meg én megalkottuk haditervünket, és iszapos legmélyéig felkavarjuk ezt a pocsolyát! Egyre jobban utálok azt az embert, de a közös munka érdekében fegyverszünetet kötöttünk. És dolgozni azt tud. Mindeddig szentül hittem, hogy elegendő energia szorult belém, de ha arról van szó, hogy meg kell valósítani valamiféle újítást, csak loholok lógó nyelvvel a nyomában. Olyan konok, szívós és keményfejű, amennyire egy skóttól csak telik, de a csecsemőkhöz ért, mármint élettani szempontból. Személyes érzés körülbelül annyi van benne irántuk, mintha, mondjuk, békákat boncolna.

Emlékszel, amikor Jervis egyik este jó óra hosszat szóno-
kolt doktorunk gyönyörűséges emberbaráti eszményeiről?
Hogy oda ne rohanjak! Ez az ember egyszerűen magánla-
boratóriumának tekinti a John Grier Otthont, ahol bátran
végrehajthatja tudományos kísérleteit, mert nem akadá-
lyozzák szerető szülők. Egy cseppet sem volnék meglepve,
ha egy szép napon skarlátbacilus-tenyészetet telepítene a
csecsemők zabpelyhékájába, hogy kipróbálhasson egy
újonnan feltalált oltóanyagot.

Az intézet személyzetében úgy nézem, mindössze két
igazán jó munkaerő akad: az elemista tanítónő és a fűtő.
Látnád, hogy rohannak a gyerekek Matthews kisasszony
elé egy kis simogatásért, és milyen kínosan udvariasak a
tanszemélyzet többi tagjával! A gyerekek nagyon hamar
rájönnek, kiben mi lakik. Végtelenül zavarna, ha velem is
udvariasak lennének.

Amint egy kicsit tájékozódtam, és pontosan tudom,
mire van szükségünk, nagyarányú elbocsátásokat szán-
dekozom foganatosítani. Legszívesebben Snaith kisasz-
szonnyal kezdeném; megtudtam azonban, hogy egyik
legbőkezűbb pártfogónknak az unokahúga, és nem éppen
elbocsátható. Snaith kisasszony tétova, elrajzolt arcú, fakó
szemű teremtés, orrhangon beszél és szörcsögve lélegzik.
Képtelen határozottan beszélni és mondanivalóját lezár-
ni: mondatai összefüggéstelen motyogásba fulladnak. És
Snaith kisasszony a teljes jogú felügyelője mind a tizenhét,
kettőtől öt éves kis óvodásunknak! No mindegy; el nem bo-
csáthatom, de alárendelt helyzetbe soroltam – és még csak
észre sem vette!

A doktor talált egy aranyos lányt, aki néhány kilométerre
lakik, és naponta bejár az óvodát vezetni. Nagy, szelíd, bar-
na tehénszeme van, anyás modora (most múlt tizenkilenc

éves), és a kicsik imádják. A bölcsőde vezetését egy jó kedélyű, nyugodt, középkorú asszonyra bízom, aki öt gyereket nevelt fel, és jól ért a picikhez. Őt is a doktor találta; mint láthatod, hasznos ember. Az asszonynak papírforma szerint Snaith kisasszony a feljebbvalója, de a derék teremtés előbb-utóbb mindannyiunk meglegedésére magához fogja ragadni a hatalmat. Most már nyugodtan alhatom, nem kell attól tartanom, hogy az elégtelen gondozással sorra kioltják csecsemőim életét.

A reformkorszak, miként látod, ím kezdetét vette; s jól lehet értelmem tökéletesen helyesli orvosunk tudományos felforgató tevékenységét, a lelkem meg se rezdül. Szüntelenül azon jár az eszem, hogyan lophatnék elegendő szeretetet, meleget, napsütést ebbe a sok sivár kis életbe. Mert erre a doktor tudománya aligha képes.

Ami józan szükségleteinket illeti, pillanatnyilag az a legégetőbb, hogy nyilvántartásunkat valahogyan helyrehozzuk. A feljegyzéseket botránnyosan elhanyagolták. Mrs. Lippettnek volt egy nagy, fekete könyvelési naplója, abba firkált bele mindenfélét, ami véletlenül a tudomására jutott a gyerekek családjáról, a magatartásukról, egészségi állapotukról, néha azonban hetekig egyetlen bejegyzés sem került a könyvbe. Ha egy örökbe fogadó család a gyerek származására kíváncsi, az esetek ötven százalékában azt sem tudjuk megmondani, honnan került hozzánk a gyerek!

„Honnan jössz, édes kisgyerek?”

„Megnyílt a kék ég, s itt letett.”

Nagyjából ez felel meg a valóságnak.

Kellene nekünk egy külső munkatárs, aki beutazná az országot, és összeszedne minden fellelhető származási

adatot a kicsibéinkről. Nem volna nehéz, hiszen legtöbbszörnek vannak rokonai. Mit gondolsz, Janet Ware alkalmas erre a munkára? Emlékszel, micsoda megszállottja volt a közgazdaságtannak; szinte falta a táblázatokat, grafikonokat, felméréseket.

Tájékoztatlak továbbá arról, hogy a John Grier Otthonban beható vizsgálat folyik neveltjeink testi fejlettségéről, és az a döbbenetes való, hogy az eddig megvizsgált huszonnyolc szerencsétlen kis patkány közül alig öt felel meg a normáknak. És ez az öt csak nemrégiben került hozzánk.

Emlékszel a ronda, zöld, földszinti fogadósobára? A zöld színből eltüntettem annyit, amennyit csak lehetett,

HETI HÉT FÜRDŐ !!!

Egy árvaház igazgató
példátlan kegyetlensége

és berendeztem orvosi rendelőnek. Van benne mindenféle mérleg meg gyógyszerek, és a legszakszerűbb berendezési darabjaként egy fogorvosi szék, olyan kellemetes fúróval felszerelve. (Használtan vásároltuk a falubeli Brice dokortól, aki páciensei nagyobb gyönyörűségére fehér zomántra és krómnikkelre tért át.) A fúrógépet pokolbéli masinériának tartják, engem pedig, aki felszereltettem, pokolbéli szörnyetegnek. De minden kis áldozat, aki betömött foggal távozik, egy héten át naponta bekopogtathat hozzám, és kap két szem csokoládét. Gyermekeinkbe nem szorult feltűnően sok harci kedv; de azt kell tapasztalnunk, hogy akad közöttük, aki nem adja meg magát. A kis Tammas Kehoe például kis híján leharapta a doktor hüvelykujját, minekutána felrúgott egy tálca műszert. A John Grier Ott-honban a fogorvosi szakképzettség, ha nem áll mögötte izomerő, kissé kevés.

Félbeszakítottam beszámolómat, mert egy jótékony hölgyet kellett az intézetben körülvezetnem. Ötvenféle ostobaságot kérdezett, elrabolt egy órát drága időmből, szeméből kitörölt egy könnyet, és itt hagyott egy dollárt „szegény kicsiny pártfogoltjaim” részére.

Szegény kicsiny pártfogoltjaim egyelőre nem lelkesednek a reformokért. Nincs inyükre sem a hirtelen támadt huzat, sem a vízözön. Heti két fürdőt iktattam be, de mihelyt lesz elegendő fürdőkádunk, és felszereltethetünk még néhány vízcsapot, a fürdők száma *hétre* emelkedik!

Sikerült azonban bevezetnem egy felettebb népszerű reformot. Napi étrendünk kibővült, a szakácsnő nem csekély bosszúságára, aki sokallja a fáradságot, és a testület tagjainak helytelenítésére, akik erkölcstelennek minősítik a költségtöbbletet. Oly sok esztendeje volt a nagybetűkkel

írt TAKARÉKOSSÁG az intézet vezérlő elve, hogy szinte vallásos tiszteletnek örvend. Napjában hússzor nyugtatgatom rémüldöző munkatársaimat, hogy hála nagylelkű elnökünknek, az ellátmány megkétszereződött, azonkívül Mrs. Pendleton tekintélyes összeget bocsátott rendelkezésemre, olyan létfontosságú célokra, mint például a fagyalt. De egyszerűen képtelenek leküzdeni azt a meggyőződést, hogy a gyerekeinket táplálni - elvetemült pazarlás.

A doktorral gondosan áttanulmányoztuk a múltbéli étrendet, és csak ámulunk: micsoda elmében foganhatott meg mindez? A leggyakrabban ismétlődő vacsora például ez volt:

Főtt krumpli

Főtt rizs

Darapuding

Azt az egyet nem értem, hogy a csudába nem vált még száztizenegy csomag keményítővé a száztizenegy gyerek. Ha az ember körülnéz ebben az intézetben, Robert Browning verse jut az eszébe - némileg megváltoztatva:

Tán van mennyi; pokol kell legyen:

közben a John Grier - jaj nekem!

S. McB.

Drága Judy!

John Grier Otthon, szombat

Dr. Robin MacRae-vel tegnap megint összecsaptunk valami semmiségen (amiben egyébként nekem volt igazam), és azóta különleges becenevet találtam ki orvosunknak. „Jó reggelt, ellenség!”, üdvözöltem ma, ő pedig ezen őszintén bosszankodott. Nem óhajtja, hogy ellenségnek tekintsem,

közölte. Egyáltalán nem viseltetik ellenséges érzéssel irántam – amíg eleget teszek a kívánságainak.

Két új gyerekünk van, Isador Gutschneider és Max Yog, a Baptista Asszonyok Segélyegyletének jóvoltából. Hol a csudában tehettek szert ezek a gyerekek épp erre a vallásra? Nem akartam befogadni őket, de szegény hölgyek majd a lelküket tették ki, azonkívül fejedelmi hozzájárulást fizetnek: négy dollár ötven centet hetenként és gyerekenként. Létszámunk tehát száztizenhárom fő, és igen nagy a zsúfoltság. Kínálatom: fél tucat csecsemő. Légy szíves, keress néhány kedves örökbefogadó családot.

Mondhatom, igazán zavaró, ha az ember nem tudja kapásból, hány gyereke van, de az én családom napról napra változik, akárcsak a tőzsdei árfolyamok. Most már szeretném egyensúlyban tartani. Ha egy anyának száznál több gyereke van, nem részesítheti mindegyiküket annyi gondoskodásban, amennyi megilletné.

Vasárnap

Két napja hever az íróasztalomon ez a levél, és annyi időm sem volt, hogy bélyeget ragasszak rá. Most azonban szabadnak ígérkezik az estém, úgyhogy hozzáírok még egy-két oldalt, mielőtt útra bocsátanám a napfényes Floridába.

Lassan meg tudom különböztetni egymástól a gyerekeket; eleinte azt hittem, sose tanulom meg őket, olyan

reménytelenül egyformának látszottak abban a kimondhatatlanul ronda egyenruhában. Most pedig, légy szíves, nehogy azt válaszold, hogy azonnal bújtassam új ruhába a gyerekeket. Tudom, hogy ez a vágyad; már ötször közölted. Körülbelül egy hónap múlva leszek abban a helyzetben, hogy ezzel a kérdéssel foglalkozzam, de pillanatnyilag sokkal fontosabb a belsejük, mint a külsejük.

Hiába is tagadnám - az árva gyerekeket, tömegesen, egyáltalán nem találom vonzónak. Sajnos, úgy látszik, hogy az a híres, sokat emlegetett anyai ösztön kimaradt a természetemből. A gyerek, mint olyan, maszatos, nyálas kis jószág, az orra taknyos. Imitt-amott megpillantok egy komisz, haszontalan kis kölyköt, aki felvillant bennem egy szikra érdeklődést, de jobbára sápadt arcok és kék kockás karton egyetlen nagy pacnijává állnak össze.

Mindamellett van egy kivétel. Sadie Kate Kilcoyne már az első nap kivált a tömegből, és eltökélt szándéka, hogy kívül is maradjon. Ő az én kis személyi küldöncöm és mindennapi multságom forrása. Az elmúlt nyolc esztendőben nem esett olyan csíny ebben az intézetben, amely nem az ő rendhagyó elméjében fogant volna. Ennek a kis taknyosnak roppant szokatlan a története, legalábbis az én számomra, mert úgy hallom, lelenckörökben meglehetősen általános. Sadie Kate-et tizenegy esztendeje a Harminckilencedik utca egyik házának legalsó lépcsőjén találták: egy Altman és Társa feliratú kartondobozban szundított.

„Sadie Kate Kilcoyne, öthetes. Legyenek jók hozzá” - írták a doboz fedelére, takaros nyomtatott betűkkel.

A rendőr, aki rábukkant, bevitte a központi lelencházba, ahol a gyerekeket érkezésük sorrendjében, teljes pártatlansággal, felváltva katolikusnak és protestánsnak jegyzik be. A mi Sadie Kate-ünk, ha mégannyira ír neve és kék

ír szeme van is, protestáns lett. Itt nálunk pedig napról napra jobban kiütözik belőle ír természete, ám híven a keresztségben elnyert vallásához, a világon minden ellen hevesen protestál.

Két kis fekete copfja mereven eláll; kis majomarca csinálanságról árulkodik; nyughatatlan, mint egy vadászkutyta, és egy percre sem szabad elfoglaltság nélkül hagyni. A komisszárait rögzítő feljegyzések oldalakat töltenek meg a Fekete Könyvben. A legutóbbi bejegyzés így hangzik: „Erőszakkal rávette Maggie Geert, hogy vegyen a szájába egy kilincsgombot – büntetésből a délutánt ágyban töltötte, üres kétszersültet kapott vacsorára.”

Mint kiderült, a különlegesen rugalmas szájjizomzattal megáldott Maggie Geer szájába vette ugyan a kilincsgombot, de kiszedni már nem tudta. Hívták az orvost, aki fortélyosan oldotta meg a problémát – egy bevajazott cipőkanál segítségével. Azóta Vajaskifli Maggie-nek szólítja páciensét.

Megérted ugye, ha minden erőmmel azon igyekszem, hogy Sadie Kate energiáit a nap minden másodpercében lekössem.

Milliónyi tárgyról szeretném megkérdezni elnökünk véleményét. Szerintem gyalázatos eljárás kettőtöktől, hogy a nyakamba varrjátok az árvaházakat, és elrohantok a napfényes délre, vakációzni. Megérdemelnétek, hogy mindent a feje tetejére állítsak. Legyetek oly kedvesek, és miközben luxusautóban kocsikáztok és holdfényben andalogtok a pálmafákkal szegélyezett tengerparton, gondoljatok rám, aki New York államban az esős-havas márciusban, száztizenhárom kisednek viselem a gondját, holott jog szerint a ti gyerekeitek – és legyetek hálásak!

Maradok (korlátozott ideig!)
a John Grier Otthon igazgatója,
S. McBride

Kedves Ellenségem!

Mellékelten küldöm Sammy Spiert, aki a maga délelőtti vizitje alatt épp elkallódott. Snaith kisasszony bukkant rá, a maga távozása után. Kérem, vizsgálja meg a hüvelykujját. Sose volt dolgom körömágygyulladásal, de szerintem ez az.

Üdvözlettel

S. McBride,

a John Grier Otthon igazgatója

Drága Judy!

Március 6.

Nem tudom, megszeretnek-e a gyerekek vagy sem, de anynyi biztos: a kutyámat szeretik. Szingapúrnál népszerűbb lény még nem lépte át az Intézet kapuját. Délutánonként három fiú, aki aznap kifogástalan magatartást tanúsított, megkefélheti-fésülheti kutyám bundáját, három másik jó fiú pedig felszolgálhatja ételét-italát. A hét fénypontja azonban szombat délelőtt következik be, amikor a három legegységesebb fiú kutyasamponnal, bolhaszappannal megfüröszti meleg vízben. A fegyelem fenntartásának leghatásosabb eszköze az előjog, hogy Szingapúr körül elláthatják az inasi teendőket.

De hát mondd meg igaz lelkedre: nem szánalmasan természetellenes, hogy ezek a gyerekek vidéken élnek, és nincsen se kutyájuk, se macskájuk, de még tengerimalacuk sem? Holott minden gyerek közül éppen nekik volna a legnagyobb szükségük valamire,

amit szerethetnek! Ha az egész ellátmányt állatseregletre kell is költenem, akkor is szerzek nekik kis kedvenceket! Nem tudátok a napfényes délről hazahozni néhány növendék aligátort meg egy pelikánt? Mindenfajta élőlény szeretetteljes fogadtatásban részesül.

Igazság szerint ma volna itt az első felügyelőbizottsági napom. Mélységesen hálás vagyok Jervisnek, hogy egyszerű hivatalos igazgatósági értekezletet rendez New Yorkban, tekintve, hogy mi idekint még nem vagyunk díszszemlére alkalmas állapotban. Reméljük azonban, hogy április első szerdáján már felmutathatunk valamit. Ha a doktor valamennyi elképzelése meg néhány az enyémekek közül is valóra válik, a bizottsági tagoknak még a szája is tátva marad a csodálkozástól, ha körülkalauzoljuk őket.

Épp az imént állítottam össze a jövő hét étrendjét, és kiakasztottam a konyhában, gondterhelt szakácsnőnk szemmagasságában. A „változatosság” szó mind ez ideig ismeretlen volt a John Grier Otthon szókincsében. Nem is álmodnád, micsoda élvezetes meglepetések várnak ránk: rozskenyér, kukoricalepény, lenmagos zsemle, puliszka, rizsfelfújt rengeteg mazsolával, zöldségkrémleves, milánói makaróni, polenta málnaszörppel, almafánk, mézeskalács - ó, a lista végtelen! Ha legnagyobb lányaink segédkeznek az ínycsiklandozó csemegék elkészítésében, a jövőben szinte bizonyosan megőrizhetik leendő férjük hűséges szerelmét!

Jóságos ég! Összevissza fecsegek, mikor pedig *igazi* újsággal is szolgálhatok! Új munkatársunk van, nem is akármilyen - valóságos gyöngyszem.

Emlékszel Betsy Kindredre a főiskoláról? 1910-ben végzett, ő volt a színjátszó csoport vezetője. Én nagyon jól emlékszem rá; remek ruhái voltak. Hát kérlek szépen: Betsy alig húsz kilométerre lakik innen! Tegnap délelőtt véletlenül

találkoztam vele, amint átutazott a falun; pontosabban szólva, egy hajszál híja volt, hogy el nem gázoltattam magam.

Életemben még két szót sem beszéltem vele, de úgy üdvözlöttük egymást, mintha kebelbarátnők volnánk. Nem árt, ha az embernek feltűnő a haja színe: azonnal rám ismert. Felugrottam a kocsija hágsójára, és a következőket mondtam:

- Betsy Kindred, az 1910-ben végzett évfolyamból, most azonnal eljössz velem az árvaházamba, és segítesz feltérképezni az árváimat!

És Betsy annyira meglepődött, hogy el is jött. Heti négyöt napot tölt itt, ideiglenes titkári minőségben, de valahogy muszáj elintéznem, hogy állandóan itt maradjon. Nála hasznavehetőbb emberrel még nem volt dolgom. Remélem, annyira rákap az árvákra, hogy meg sem tud majd lenni nélkűlük. Ha megfelelő fizetést adhatunk neki, talán itt marad. Szeretné függetleníteni magát a családjától, mint ahogy oly sokan járunk ebben a cipőben a mai elfajzott időkben.

A feltérképezéssel kapcsolatos buzgalmamat szívesen kiterjeszteném doktorunkra is. Ha Jervis netán tud róla valami pletykát, esedezve kérek, írd meg; minél rosszabb, annál jobb. Tegnap megjelent, hogy felvágja Sammy Spier meggyűlt hüvelykujját, aztán kegyesen leereszkedett acélkék szalonomba, és utasításokkal látott el hüvelykujjak kötözését illetően. Ki gondolná, mi minden tartozik egy igazgató kötelmei közé!

Uzsonnaidő lévén, ötletszerűen megkérdeztem, meginna-e egy csésze teát, és képzeld, elfogadta! No, ne hidd, hogy bűbájos társaságom kedvéért - hanem mert Jane épp akkor lépett be egy tál pirított zsemlével. A doktor minden valószínűség szerint nem ebédelt, és a vacsora még messze volt. Két zsemle között (egyébként az egész tállal megette) alkalmasnak találta az időt, hogy kikérdezzen, mennyire

vagyok felkészülve jelen állásomra. Tanultam-e biológiát a főiskolán? Meddig jutottam vegytanban? Mit tudok szociológiából? Felkerestem-e a hastingsi mintaárvaházat?

Valamennyi kérdésére nyájas és nyílt választ adtam. Aztán én is megengedtem magamnak egy-két kérdést: ifjabb éveiben mégis miféle képzésben részesült, amely a logikának, szabatoságnak, méltóságnak és józan észnek e mintaképét állította elő? Szívós szondázással sikerült néhány kósza tényrt felszínre hoznom - valamennyi feddhetetlen. Doktorunk zárkózottságából ugyanis mindenki azt a következtetést vonná le, hogy akasztott ember lappang az ősei között. Tehát: idősb MacRae Skóciában született, onnan hívták meg az Egyesült Államokba, tanszékvezetőnek a Johns Hopkins Egyetemre; Robin fiát hazaküldte az ősi otthonba, ott végezte iskoláit. Nagyanyja strathlachlani M'Lachlan lány volt (rém előkelően hangzik!), vakációban pedig szarvast űzött a Felföld virányin.

Ennyit sikerült összeszednem; ennyit és nem többet. Írj már valami pletykát az ellenségemről, légy szíves - lehetőleg valami botrányosat.

Mert ha valaki ilyen szörnyen kiváló munkaerő, vajon miért temetkezik el itt, az isten háta mögött? Az ember azt hinné, egy tudományos ambíciókkal megáldott férfiú úgy érzi jól magát, ha fél keze ügyében ott egy kórház, a másik keze ügyében meg a hullaház. Biztos, hogy nem követett el valami szörnyű bűntényt, s most nem a rendőrség elől bujkál?

Temérdek papírt teleírtam, és nem mondtam jóformán semmit. *Éljenek a semmiségek!*

A régi szeretettel,
Sallie

Ui. Egyetlen megnyugtató dologról értesültem. MacRae doktor nem maga válogatja össze a ruhatárát. Az efféle lényegtelen csekélyégeket házvezetőnőjére, Mrs. Maggie McGurkra bízta.

De most már aztán visszavonhatatlanul: Isten veled!

Kedves Gordon!

John Grier Otthon, szerda

Rózsacsokrod és leveled egy egész délelőttömet felvidította. Ez volt az első alkalom, hogy már-már jókedvűnek éreztem magam február tizennegyedik óta, amikor búcsút intettem Worcesternek.

Nincs szó, mely kifejezné, mennyire egyhangú és lehangoló egy intézet mindennapi taposómalma. A szörnyű szürkeségben az egyetlen fénypont, hogy Betsy Kindred heti négy napot tölt nálunk. Betsyt a főiskoláról ismerem, és még manapság is találunk nevetnivalót, ha a régi szép időkről esik szó.

Tegnap *irtóztató* szalonomban teáztunk, és egyszer csak elhatároztuk, hogy fellázadunk ennyi szükségtelen csúfság ellen. Felvonultattunk hat keménykötésű és romboló hajlan-

dóságú árvát, egy létrát meg egy vödör meleg vizet, és két óra múltán nyoma sem maradt annak a rémes tapétának. El sem hinnéd, micsoda élvezet leszaggatni a tapétát a falról!

Két tapétázó e pillanatban épp azon buzgólkodik, hogy felragassza a legkülönbet, amelyet falucskánk kínálhat, egy német kárpitos pedig térden

állva méricskéli székeimet: kreton védőhuzat fogja elrejteni plüsskárpitjuk minden egyes négyzetcentiméterét.

Nagyon kérlek: csak semmi idegesség! Mindez nem azt jelenti, hogy életem végéig itt szándékozom maradni, az árvaházban. Annyit jelent csupán, hogy szívderítő fogadtatásban akarom részesíteni utódomat. Judynak nem merem bevallani, milyen iszonyúnak érzem az egészet, mert nem akarom elfelhősíteni Florida kék egét; de amikor hazatér New Yorkba, hivatalos lemondólevelem ott fogja várni az előszobaasztalán.

Hétoldalas leveledet hosszabb irománnyal illenék meghálálnom, de két aranyos kis jószágom összeverekedett az ablak alatt. Sietek szétválasztani őket.

Szeretettel köszönt
S. McB.

Drága Judym!

John Grier Otthon, március 8.

Én is megleptem egy kis ajándékkal a John Grier Otthont - új berendezést kapott az igazgató magán-fogadószobája. Első itteni estémen felmértem, hogy sem én, sem leendő utódom nem lehet boldog Mrs. Lippett acélkék plüssével. Tudod, minden igyekezettel azon vagyok, hogy az utódom elégedett legyen, és szívesen maradjon itt.

Betsy Kindred segített felszámolni Mrs. Lippett rémszalonját, és közös erővel csodálatos tompakék-arany szimfóniát alkottunk. Becsületszavamra, ennél szebb szobát nemigen láttál; pusztá látványa elegendő bármelyik árvánk esztétikai neveléséhez. Új tapéta a falon, új szőnyegek a padlón (az én tulajdon drága perzsaszőnyegeimet küldtettem ide gyorspostával Worcesterből méltatlankodó családommal). Az új függönyök csak keretbe foglalják a három ablakot,

felfedvén imigyen az elbűvölő körpanorámát, amelyet a gyári csipkefüggöny mindeddig sikeresen eltakart. Új, nagy asztal, néhány lámpa, könyvek, egy-két kép és egy valódi kandalló. Mrs. Lippett befalaztatta a kandallót a huzat miatt.

Eddig nem is tudtam, mennyire megnyugtatta az embert a szép környezet. Az este csak ültem, és néztem, milyen szépen csillog a tűz fénye új-ódon kandallórácsomon, és doromboltam elégedettségemben. Közölhetem veled: ez a macska most dorombolt először, amióta csak belépett a John Grier Otthon kapuján.

Csakhogy az igazgató szalonjának új berendezése itt a legkevésbé fontos. A gyerekek helyiségei annyi lényeges változtatásra szorulnak, hogy azt sem tudom, hol kezdjem. Az az északi fekvésű sötét játszószoza: szégyen és gyalázat, de legalább annyira gyalázatosak irtóztató ebédlőnk vagy szellőzetlen hálótermeink vagy fürdőkád nélküli mosdóink.

Ha az intézet nagyon takarékos, gondolod, megengedheti magának, hogy egyszer ebben az életben porig égesse ezt a vén, büzlő, eredeti épületet, és helyette szép, levegős, modern kis házakat építsen? Nem tudok irigység nélkül gondolni arra a csodálatos hastingsi mintaintézetre. Remek dolog lehet egy olyanfajta árvaházat igazgatni. De mindenképp arra kérlek: ha visszatértek New Yorkba, és hajlandóak vagytok tárgyalni az építésszel az átépítésről, legyetek olyan szívesek, és kérdezzétek meg az én véleményemet is. Számos egyéb részlet közt például szeretném, ha kétszáz méter hosszú alvótornác venné körül a hálótermeinket.

A dolog ugyanis így áll: az orvosi vizsgálat kiderítette, hogy gyerekeinknek körülbelül a fele vérszegény, sok közülük tuberkulotikus és még annál is több alkoholista ősoktól származik. Elsősorban oxigénre van szükségük, és csak azután oktatásra. Ha pedig a beteges gyerekeknek

szükségük van rá, miért ne használna az egészségeseknek is? Azt szeretném, ha télen-nyáron valamennyi gyerek a szabadban aludna; de jól tudom, ha ilyen bombát pottyantanék a felügyelőbizottság közé, a tisztelt testület felrobanna.

Cyrus Wykoff Méltóságos Úr

Felügyelőbizottságról szólva, megismerkedtem Cyrus Wykoff mélt. úrral, és őszintén úgy érzem, még jobban utálok, mint dr. Robin MacRae-t, Snaith kisasszonyt vagy a szakácsnőt. Úgy látszik, csodálatos hajlamom van új meg új ellenségek felfedezéséhez!

Wykoff úr szerdán jelent meg, hogy szemügyre vegye az új igazgatónőt.

Elhelyezkedett legkényelmesebb karosszékemben, de úgy, mint aki estig fel sem akar állni. Megtudakolta, mivel foglalkozik apám, és hogy vajon jómódú-e. Közöltem, apám

munkaruhákat gyárt, és a munkaruhák iránti kereslet még a mai nehéz időkben is kiegyensúlyozottnak mondható.

Ettől szemmel láthatóan megkönnyebbült: tisztában van a munkaruhák hasznosságával. Attól tartott, hogy né- tán lelkész-, tanár-, sőt írócsaládból származom, ahol sok a fennkölt eszme és kevés a józan ész.

És vajon minő előképzettséggel rendelkezem ehhez az álláshoz?

Mint tudod, ettől a kérdéstől kissé zavarba jövök. Felső- roltam főiskolai képzettségemet, hogy előadásokat hallgat- tam az Emberbarátok Szabadegyetemén, hogy rövid ideig a főiskola lakótelepén dolgoztam (azt már nem mondtam el, hogy egész tevékenységem a hátsó bejárat és lépcső fes- tésére korlátozódott). Végeztem továbbá szociális gondozói munkát apám alkalmazottai körében, és egyszer-kétszer meglátogattam az Alkoholelvonó Intézet nőbetegeit.

Mindezek hallatán csak morgott.

Hozzáfűztem, hogy nemrégiben tanulmányoztam az ellátatlan gyermekek gondozásának kérdését, és futólag megemlítettem a tizenhét felkeresett intézetet.

Megint csak morgott, majd közölte, hogy nincs valami nagy véleménnyel erről a manapság divatos tudományos jótékonyásgról.

Ebben a percben lépett be Jane, egy doboz rózsával, a virágboltból. Az a drága Gordon Hallock hetente kétszer rózsát küld, hogy felderítse intézeti életem zord napjait.

Felügyelőbizottságunk méltatlankodó tagja menten vallatóra fogott. Tudni óhajtotta, honnan szereztem a vi- rágot, és láthatólag megkönnyebbült, amikor megtudta, hogy nem az intézet pénzét fecséreltem rá. Ezután azt tu- dakolta, vajon kicsoda Jane. Már vártam ezt a kérdést, és elhatároztam, hogy merészen szembenézek vele.

- A komornám! - feleltem.

- A micsodája?! - horkant fel Cyrus Wykoff úr céklavörösen.

- A komornám.

- És ha szabad tudnom, mit csinál itt?

Készségesen szolgáltam részletekkel:

- Javítja a ruháimat, tisztítja a cipőmet, rendben tartja az íróasztalom fiókjait, mossza a hajamat.

Azt hittem, menten megfullad a boldogtalan. Ezért jóságosan hozzátettem, hogy Jane bérét magánjövedelmemből fedezem, és heti négy dollár ötven centet téríték meg az intézetnek az ellátásáért, egyébként pedig akármennyire nagydarab, keveset eszik.

Cyrus Wykoff úr kegyesen kijelentette, hogy minden igazolható szolgálatra igénybe vehetem valamelyik árvát.

Válaszul elmagyaráztam - még mindig udvariasan, pedig már bosszantott a dolog -, hogy Jane hosszú esztendőök óta áll a szolgálatomban, és egyszerűen nélkülözhetetlen.

Cyrus Wykoff úr nagy sokára távozott, előbb azonban tudtomra adta, hogy ő a maga részéről semmi kivetnivalót nem talált Mrs. Lippett munkásságában. Józan gondolkodású keresztényen asszony volt, nem táplált divatos eszméket, és megfogta a dolog végét. Szívből reméli, lesz bennem annyi bölcsesség, hogy ténykedésemben őt választom mintaképeül!

Nos, kedves Judym, hát mégis hogyan vélekedel mindezekről?...

Néhány perc múlva beállított a doktor, én pedig részletesen ismertettem vele a Cyrus úr által elmondottakat. Ismeretségünk történetében ez volt az első eset, hogy a doktor meg én egyetértettünk.

- Még hogy Mrs. Lippett?! - mordult fel. - Ez a mekegő vén bakkecske, hogy áldaná meg több sütnivalóval az ég!

Doktorunk, ha egyszer amúgy istenigazában kijön a sodrából, széles skót tájszólással beszél. Találtam neki egy skót becenevet (persze csak a háta mögött használok): Sandy.

Sadie Kate itt ül a padlón, míg írok; összegubancolódtott varróselymeket szedeget szét, és takarosán feltekeri, Jane kérésére, aki egyre jobban megszereti ezt a huncut kis manót.

- Judy néninek írok - mondom Sadie Kate-nek. - Mit üzensz neki?

- Nem ismerek semmilyen Judy nénit.

- Ó itt valamennyi jó kislány aranyos nénikéje.

- Írja meg neki, hogy jöjjön el vizitbe, és hozzon savanyú cukrot! - mondja Sadie Kate.

Csatlakozom az előttem szólóhoz.

Szeretettel üdvözlöm elnökünket.

Sallie

Mrs. Judy Abbott Pendletonnak

Március 13.

Tisztelt Asszonyom!

Négy levele, két távirata és három csekkje megérkezett. Utasításait olyan sürgősséggel teljesítjük, amilyen sürgősséggel egy agyondolgozott intézetigazgatótól csak telik.

Az ebédlő felújítását Betsy Kindredre bízom. Százdoláros keretet kapott annak a rémséges teremnek az átalakítására. Vállalta a megbízatást, kiválasztott öt alkalmasnak ígérkező árvát, hogy a kivitelezésben segédkezzenek, aztán becsukta az ajtót. Gyerekeink három napig a tanteeben étkeztek. Nem is sejtem, mit művel Betsy; az ízlése azonban sokkal jobb, mint az enyém, nem lenne hát semmi értelme, hogy beleártsam magam a dolgába.

Istenáldotta könnyebbség, hogy valamit végre másra bízhatok, és az illető végre is hajtja! Minden tiszteletem az itteni testület korának és tapasztalatának, de mondhatom, az új gondolatok elől meglehetősen elzárkóznak. A John Grier Otthont szerintük úgy kell ma is vezetni, ahogyan nagylelkű alapítója 1875-ben eltervezte.

Mellesleg szólva, kedves Judym, az az elgondolásod, hogy az igazgatónak legyen magánébédlője - amit társas lény lévén, kezdetben elvettem -, valóságos megváltásnak bizonyult. Valahányszor hullafáradt vagyok, egyedül vacsorázom, de elevenebb időszakaimban meghívok egy-egy munkatársat; és a vacsoraasztal meghitt légkörében sikerül elhelyeznem leghatásosabb petárdáimat. Ha majd elérkezettnek látom az időt, hogy a friss levegő magvait elvessem Snaith kisasszony lelkébe, meghívom vacsorára, és a göngyölt borjúbordába óvatosan belesomagolok egy kis oxigént.

A göngyölt borjúborda szakácsnőnk csúcsteljesítménye, ha ki akar tenni magáért a vacsoránál. Egy hónap múlva már szembenézhetek a testület tisztességes táplálásának kérdésével, de addig még annyi fontosabb dolgot kell elintézni, hogy a magunk kényelmére nem jut idő, és egyelőre marad a göngyölt borjúborda.

Ajtóm előtt szörnyű zaj támadt. Alighanem egyik kis angyalkánk csepüli egy másik kis angyalkánkat. Én azonban csak írok, mintha mi sem történt volna. Ha árvák közt szándékozom tölteni napjaimat, meg kell tanulnom a derűs közöny művészetét. Megkaptad Leonora Fenton esküvői értesítőjét? Egy misszionárius orvoshoz megy feleségül, és Sziámban fognak élni! Hallottál már nagyobb képtelenséget, mint hogy Leonora legyen egy misszionárius házának úrnője? Mit gondolsz, háncs szoknyában fog táncot lejteni a pogányok szórakoztatására?

Persze ez sem nagyobb képtelenség, mint én az árva-ház-igazgató szerepében, vagy te mint tisztos feleség és háziasszony, vagy Marty Keene mint a párizsi előkelő társaság csillaga. Mit gondolsz, lovaglósizmában jár majd a nagykövetségi bálokra? És a hajával vajon mihez kezd? Nem hiszem, hogy ennyi idő alatt megnőtt; Marty alighanem kénytelen lesz parókat viselni. Mit szólsz, micsoda pazar meglepetésekkel szolgál az évfolyamunk!

Megjött a posta. Elnézésedet kérem, el kell olvasnom egy szép vaskos washingtoni levelet.

Nem is olyan szép, sőt inkább pimasz. Gordon még most is a hét legjobb viccének tartja, hogy S. McB. igazgasson száztizenhárom árvát. Próbálná csak ő néhány napig, majd mindjárt nem tekintené viccnek. Azt írja, ha legközelebb észak felé akad dolga, beugrik útközben, és nézi egy darabig a meccset. Mi lenne, ha itt hagynám: helyettesítsen, én meg leszaladnék New Yorkba bevásárolni? Rongyosak a lepedőink, és az egész házban alig van két-száztizenegy takaró.

Szingapúr, szívemnek és házamnak egyetlen kutyakölyke, tisztelettel és szeretettel üdvözlök.

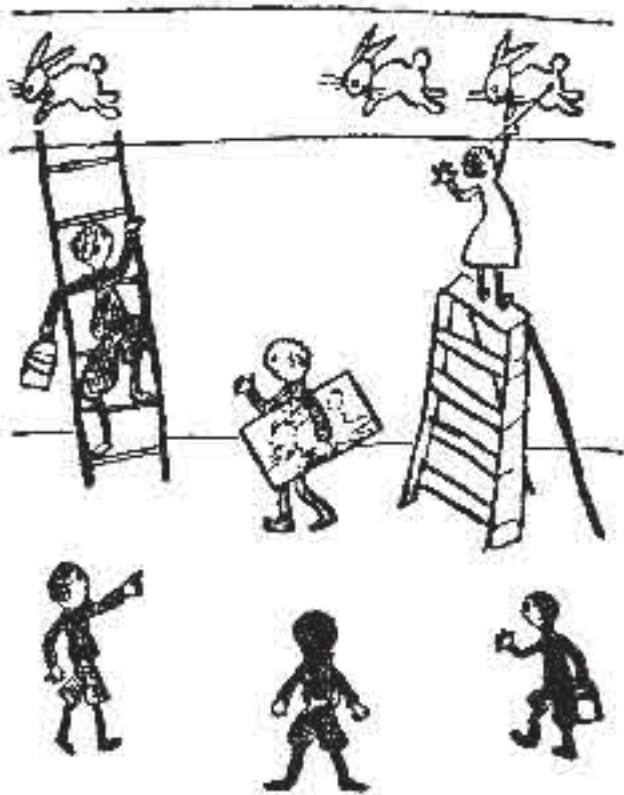
Én hasonlóképpen
S. McB.

Legdrágább Judym!

John Grier Otthon, péntek

Látnád, mit művelt száz dollárod meg Betsy Kindred azzal az ebédlővel!

Szemkápráztató álom, a sárga festék jóvoltából. Északi fekvésű szoba, hát Betsy azt akarta, hogy minél világosabb legyen - s lett is. A fal vajsárgára festve; felül szegélydísz,

Betsy és öt izmos árva festi az ebédlőt

hamvas kis nyuszik futnak rajta körbe. Minden, ami fából van – a falburkolat, az asztalok, a lócák – vidám krómsárga. Abroszra egyelőre nem telik, ehelyett vászonfutó borítja az asztalokat, hosszában szitanyomat-nyuszik futnak végig. Minden asztalon mélysárga tál, egyelőre fűzbarká van benne, de már várja a pitypangot, a boglárkát, a kankalint.

Új tányérjaink is vannak, bizony, kedvesem - fehérek, a mintájuk sárga nárcisz (legalábbis úgy véljük, bár az sem lehetetlen, hogy rózsza - botanikus szakértő nincs az intézetben). És ami mindennél csudálatosabb: *szalvétánk* is van, amit most látunk először életünkben! A gyerekek zsebkenőnek nézték, és lelkesen törölték bele az orrukat.

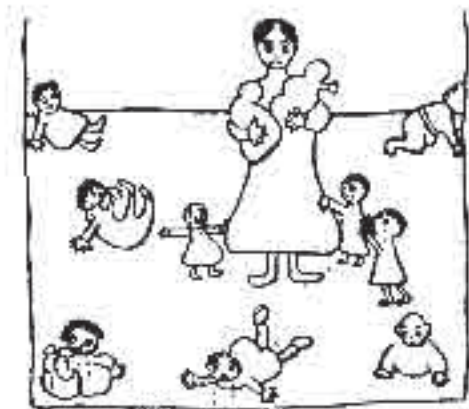
Az ebédlőszentelő alkalmából csemegének fagyaltolt volt, piskótával. Micsoda öröm látni, ha ezek a gyerekek nem közönyösek, fásultak! Díjakat tűzök ki csínytevésre - Sadie Kate az egyetlen, aki nem vehet vészt a versenyben.

Késsel-villával dobolt az asztalon, s közben imigyen zengedezett: Mint a szarvas kívánczik a folyóvizekre, kívánczik az én lelkem az almás lepényre!

Emlékszel ugye az ebédlő ajtaja fölé pingált szövegre: „Az Úr táplál titeket!”? Átfestettük vajsárgával; egykori helyén most nyulacskák futnak. Nagyon helyénvaló ilyen tanokat csöpögtetni rendezett családban élő gyermekekbe, akiknek tető van a fejük fölött, de az, akinek egyetlen menedéke, ha egyszer majd bajba jut, egy pad a parkban - hát annak jóval tevékenyebb hitet kell vallania.

„Az Úr adott neked két kezet, gondolkodó agyat és egy nagy-nagy világot, amelyben használhatod őket. Használd jól, és boldogulni fogsz; használd rosszul, szűkölködés lesz az osztályrészed” - ez a mi jelszavunk, de még ez sem egészen biztos, hogy beválik.

Feltérképezési eljárásunk során sikerült túladnom tizenegy gyereken. Az az áldott Jótékonyági Segélyegylet segített elhelyezni három kislányt; mindegyik igen rendes családhoz került, és az egyiket törvényesen is örökbe fogadják, ha a család megszereti. Márpedig meg fogja szeretni; erről gondoskodtam. Ő volt intézetünk reklámja, engedelmes, udvarias, fürtös hajú, kedves - pontosan

olyan kislány, amilyenre minden család vágyik. Valahányszor reménybeli örökbefogadó szülők kislányt keresnek, a torkomban dobog a szívem, és úgy érzem, mintha a sors kifürkészhetetlen akaratának volnék közreműködője. Elég egy porszem, és máris billen a mérleg! A kislány mosolyog, és szerető otthont talál egy egész életre – de csak tüsszentse el magát! Mindörökre elveszítette.

Legnagyobb fiaink közül hárman gazdaságokba kerültek, egyikük éppenséggel a Vadnyugatra, egy valódi állattenyésztő ranchra! Egyesek szerint cowboy lesz, valamint indián harcos és medvevadász, én azonban úgy vélem, az aratás idilli munkája jut osztályrészéül. Romantikus hősgyanánt távozott, huszonöt kalandvágó gyerek pillantásától kísérve, akik lemondó sóhajjal tértek vissza a John Grier Otthon biztonságosan egyhangú mindennapjaiba.

Öt gyereket a megfelelő intézményekbe küldtünk. Egyikük süket, a másik epilepsziás, a többi három jóformán gyengeelméjű. Az öt közül egyiket sem lett volna szabad ide felvenni. Ez nevelőintézet; mi nem foglalkozhatunk fogyatékosokkal.

A hagyományos értelemben vett árvaház már nem korszerű. Én bentlakásos intézetet akarok kialakítani olyan gyerekek testi, erkölcsi és szellemi nevelésére, akikről a szüleik nem tudnak gondoskodni.

Az „árva” megjelölés is túlságosan általános; a gyerekek jó része valójában nem is árva. Legtöbbjüknek maradt egy bajkeverő és szívós szülője, aki nem hajlandó lemondani a gyerekről, tehát a gyereket nem lehet örökbe fogadni. Azok a gyerekek viszont, akikre nem tart igényt senki, sokkal jobban járnának szerető nevelőszülőkkel, mint akár a lehető legjobb intézeti neveléssel, amelyet én valaha is nyújthatok. Azon igyekszem hát, hogy minél hamarabb alkalmassá tegyem őket az örökbefogadásra, és otthont keressek nekik.

Utazásaitok során bizonyára sok kellemes családdal talákoztatok; nem tudnátok néhányat rávenni, hogy fogadjanak örökbe gyerekeket? Lehetőleg fiúkat. Rengeteg fiúnk van, és nem kellene senkinek. És még a feministák panaszkodnak! Látnák, micsoda férfiellenesség buzog az örökbefogadó szülők kebelében! Ezer gödröcskés arcú, szőke kislányt is elhelyezhetnék, de a kilenc és tizenhárom év közötti eleven fiúgyerekektől mindenki fejvesztve menekül. A közfelfogás szerint sárban hemperegnek, és tönkreteszik a stílbútort.

Mit gondolsz, nem adoptálhatna néhány férfiklub fiúgyerekeket, amolyan kabalának? A gyerek egy rendes, tisztességes családnál lakna, és minden szombat délután más és más klubtag kölcsönözné ki. Elvinnék meccsre, cirkuszba, aztán amikor megelégnék a mulatságot, visszaadnák, mint a kölcsönkönyvtári könyvet. Felbecsülhetetlen értékű oktatás lenne agglegények számára. Indítsunk apasági tanfolyamot, és hívjuk meg a legjobb férfiklubokat pártfogónak! Na mit szólsz? Nem vennéd rá Jervist, hogy szegődjék szószólónkul

különféle klubjaiban? Én meg rábeszélem Gordont, hogy kezdeményezze a mozgalmat Washingtonban. Annyi klubnak a tagjai mind a ketten – legalább egy tucat fiúgyereket elhelyezhetnénk!

Maradok tisztelettel
száztizenhárom gyerek
gondterhelt anyja
S. McB.

Drága Judy!

John Grier Otthon,
március 18.

Kellemes vakációt kaptam száztizenhárom főnyi gondomtól. Mit gondolsz, ki állított be békés falunkba tegnap? Maga Gordon Hallock úr, hazafelé Washingtonba, ahol ismét vállalára veszi az ország gondját. Legalábbis azt állította, hogy úton van, de a térkép tanulmányozása révén úgy találom, hogy körülbelül százötven kilométeres vargabetűt tett.

És hogy én mennyire örültem neki! Ő az első életjel a külvilágból, amióta az árvaházban raboskodom. És mennyi mulatságos mesélnivalója akadt! Csupa belső információ a sok külsőséges dologról, amit az ember az újságban olvas; amennyire meg tudom ítélni, Gordon a tengely, és körülötte forog Washington egész társadalmi élete! Mindig is tudtam, hogy sokra viszi még a politikában; kitűnő a fellépése, ezt kár is volna tagadni.

El sem tudod képzelni, mennyire feldobott! Majd kibújtam a bőrrömből, úgy éreztem, hosszú társadalmi számkivetettség után végre megint természetes elememben vagyok. Bevallom, majd megvesztem már valaki után, aki az én badar nyelvemet beszéli! Betsy minden hétfőgén hazaballag, a doktor meg beszél ugyan eleget, de jaj istenkém, milyen szörnyen józanull!

Gordon a szememben azt az életet képviseli, amelyikbe beletartozom – klubházak, sportpályák, autókirándulások, tánc, bókók, silány, tartalmatlan, ostoba élet, ha úgy tetszik: de az enyém! És hiányzik. Ez a „társadalmat szolgálom” mester-ség elméletben csodálatra méltó és magasztos és érdekes, de mindennapos gyakorlatában halálosan unalmas. Sajnos nem arra születtem, hogy megjobbítsam a világot.

Megpróbáltam mindent megmutatni Gordonnak, és felkelteni az érdeklődését a gyerekek iránt, de még egy pillan-tásra sem méltatta őket. Meggyőződése szerint csakis az ő bosszantására jöttem ide, ami persze igaz. Csábító szavaitok sosem csalogattak volna el a léhaság útjáról, ha Gordon nem kap undorító módon kacagórohamot arra a gondolatra, hogy én képes volnék eligazgatni egy árvaházat. Azért jöttem ide, hogy bebizonyítsam neki: igenis képes vagyok rá, mire a dög most, hogy bizonyíthatnám, egyszerűen oda sem néz.

Meghívtam vacsorára, de előzőleg figyelmeztettem a gön-gyölt borjúhúsra, ő azonban köszönettel elutasította, és közöl-te, hogy egy kis változatosságra van szükségem. Elmentünk hát a Tölgyfa étterembe, ahol is roston sült homárt ettünk. Már arra sem emlékeztem, hogy az efféle állat ehető.

Ma reggel hétkor vad telefoncsengésre ébredtem. Gor-don hívott az állomásról, ahol a washingtoni vonatot várta. Bűnbánó hangulatban volt, hosszasan mentegetőzött, ami-ért nem nézte meg az árvaházat és a gyerekeimet. Semmi kifogása sincs az árvák ellen, mondta, csak éppen engem jobban szeret. Jó szándékának bizonyosságául pedig küld majd nekik egy zsák földimogyorót.

Kis kiruccanásom után olyan üdének és frissnek érzem magam, mintha valódi vakáción lettem volna. Egy-két órányi szellemes társalgás többet használ a szervezetemnek, mint egy marék vas- és sztrichnintabletta.

Ha nem tudná, kedves asszonyom, ön két levéllel tartozik. Szíveskedjék haladéktalanul törleszteni az adósságát, avagy mindörökre leteszem a tollat.

Rendíthetetlen híve
S. McB.

Kedves Ellenségem!

Kedd, délután 5 óra

Értesülésem szerint ma délután, távollétemben meglátogatt bennünket, és egy botrányos esetre sikerült fényt derítenie. Ön szerint a Snaith kisasszony hatáskörébe tartozó gyerekek nem kapják meg a csukamájolaj-fejadagjukat.

Sajnálom, hogy orvosi utasításait nem hajtották végre, de mint bizonyára tudja, meglehetősen nehéz azt a szörnyen bűdös folyadékot beleerőltetni egy rúgkapáló gyerekbe. Szegény Snaith kisasszony amúgy is túl van terhelve. Tíz gyerekkel több van a keze alatt, mint amennyivel egyetlen nő megbirkózhat, és amíg nem találunk neki még egy segítőtársat, igencsak kevés ideje jut a maga extra igényeire.

És még valami, kedves Ellenségem: Snaith kisasszony roppant érzékeny, és rosszul tűri, ha gorombáskodnak vele. Szeretném, ha a mérgét rajtam töltené ki, amikor ilyen harcias hangulatában van. Én ugyanis nem bánom; épp ellenkezőleg. De az a szegény teremtés hisztériásan visszavonult a szobájába, és ott hagyott kilenc gyermeket betakaratlanul - majd megszánja őket egy jótét lélek.

Ha akad valami idegcsillapító pora Snaith kisasszony számára, legyen olyan szíves, és adja oda levelem kézbesítőjének, Sadie Kate-nek.

Tisztelettel
S. McBride

Kedves MacRae doktor!

Szerda délelőtt

Állásfoglalásom egyáltalában nem értelmetlen - ahogyan állítja - egyszerűen arra kérem, szíveskedjék hozzám jönni a panaszával, és ne döntse romba a testületet a tegnapihoz hasonló vulkánkitöréseivel.

Aggályos gonddal igyekszem végrehajtani valamennyi - orvosi természetű - utasítását. A jelen esetben valóban hanyagság történt; nem tudom, hová lett az a tizennégy üveg be nem adott csukamájolaj, ami miatt maga akkora botrányt csapott, de majd kivizsgálom.

Azonkívül, különféle okokból, egyszerűen nem tehetem ki Snaith kisasszonyt csak úgy az utcára, ahogyan maga követeli. Lehetséges, hogy bizonyos vonatkozásokban szegény meglehetősen ügyefogyott; de kedvesen bánik a gyerekekkel, és kellő ellenőrzéssel átmenetileg megfelel.

Tisztelettel

S. McBride

